

MŰVÉSZETTÖRTÉNET MESTERKÉPZÉSI SZAK

A szakot gondozó intézet:

Művészettörténeti Intézet

A DIPLOMAMUNKÁVAL ÉS A SZAKZÁRÓVIZSGÁVAL KAPCSOLATOS KÖVETELMÉNYEK

Diplomamunka

Formai követelmények:

A dolgozatot elektronikus formában kell elkészíteni, és elektronikusan (PDF, vagy Word formátumban) kell felölteni a Neptun tanulmányi rendszerbe;

- A diplomamunka-leadás során egyetlen dokumentum feltöltésére van lehetőség a mellékletekkel együtt.
- *a borítón* fel kell tüntetni:
  - „diplomamunka” szót,
  - a diplomamunka címét magyarul, az idegen nyelven írt diplomamunka címét idegen nyelven is,
  - a benyújtás évét;
  - a bal alsó sarokban a témavezető nevét és címét (rangját),
  - a jobb alsó sarokban a hallgató nevét, szakját és a diplomamunka készítésének évét.
- A dolgozat terjedelme: a főszöveg min. 80 000– max. 240 000 karakter a címlap, tartalomjegyzék, mellékletek és a bibliográfia nélkül.
  - Főszöveg: betűméret: 12, sortávolság: 1,5
  - Margók: 2,5 – 2,5 cm
  - Lábjegyzet: lap alján, folyamatos számozással
  - Függelék: főszöveg után, 12-es betűméret, 1,5 sortávolság
  - Bibliográfia: főszöveg után, 12-es betűméret, 1,5 sortávolság
  - Képanyag: mellékletként vagy képkötetként
  - Idegen nyelvű tartalmi összefoglaló (rezümé) max. 1500 karakter terjedelemben.
- a diplomamunka nyelve **magyar** (indokolt esetben az intézetigazgatóval egyeztetett idegen nyelven is benyújtható),
- a hallgatónak feltöltés során nyilatkozni kell a Neptunban, hogy a munka saját szellemi terméke (Kérjük, hogy figyelje az Egyetem plágium-ellenőrzésre vonatkozó szabályozását.)
- 2021-től minden hallgató csak témavezetői támogatással adhatja le dolgozatát, hogy a diplomamunka megfelel a formai és a tartalmi követelményeknek, és benyújtható

Tartalmi követelmények:

Az MA művészettörténet szakos hallgató bizonyítja jártasságát a művészettörténet körébe tartozó tárgyi emlékek történeti szempontú megközelítése és értelmezése terén. A dolgozat írója a dolgozathoz tartozó szakmai apparátus (jegyzetek, bibliográfia, képmelléklet, képjegyzék, esetleg forrásközlés) elkészítésével nem csupán a témában való jártasságát, hanem azt is bizonyítja, hogy tisztában van egy ilyen jellegű szakmai publikáció formai követelményeivel is.

A művészettörténet MA diplomamunka önálló szakmai munkán és kutatásokon alapuló tudományos igényű, nagyobb volumenű tanulmány, amelyben a diplomamunkát készítőnek arra kell törekednie, hogy választott tárgyával, témájával kapcsolatban értékelhető új eredmény(ek)re jusson. A hallgató a diplomamunkával bizonyítja be, hogy a művészettörténet területén képessé vált az elmélyült és alapos kutatómunkára, a források és a másodlagos szakirodalom körültekintő és teljességre törekvő használatára és értelmezésére, valamint tudományos szempontból releváns problémák önálló felvetésére és ezek sokoldalú megközelítésére.

A diplomamunkának tükröznie kell a hallgató

- jártasságát a témával kapcsolatos művek, műtárgyak és azok kulturális-történeti kontextusa körében;
- tájékozottságát a vonatkozó hazai és nemzetközi szakirodalomban;
- képességét az eredmények elemző, kritikai és összegző áttekintésére, valamint szakmai megítélésükre;
- alkalmasságát a tudományos kérdésfeltevésre és a probléma-megoldó gondolkodásra, a szabatos, racionális érvelésre és bizonyításra;
- képességét arra, hogy pontosan használja a szaknyelvi terminusokat, hogy világosan és nyelvíleg is szabatosan fejezze ki magát; vagyis, hogy megállapításai legyenek ellenőrizhetőek, gondolatmenete és argumentációja követhető és vitaképes;
- tájékozottságát a tudományos közlemények műfaji, szerkezeti, nyelvi stb. sajátosságaiban, a szakirodalmi hivatkozások formai szabályainak kérdésében;
- képességét arra, hogy felmérje a tudomány éthosának jelentőségét, a nyilvános tudományos megnyilatkozás erkölcsi felelősségét.

Értékelés:

Az értékelés lehetséges szempontjai:

- a dolgozatban felvetett kérdés valós mivolta, eredetisége, tudományos újdonsága;
- a tárgyalat/feldolgozott emlékmű gazdagsága, komplexitása;
- primér források használata, forráskritikai reflexió;
- a felhasznált szekundér irodalom széleskörűsége, feldolgozásának mélysége, szakszerűsége, sokoldalúsága;
- az idegen nyelvű szakirodalom ismerete;
- a kutatás/feldolgozás módszertani és történeti reflektáltsága;
- a dolgozat tagoltsága, szerkezetének indokoltsága, áttekinthetősége;
- a gondolatmenet logikus felépítése, az érvelés következetessége;
- az adatközlések pontossága, a szakirodalmi és muzeológiai hivatkozások valóságossága, korrektsége és precizitása; a lábjegyzetelés formai követelményeinek teljesítése;
- a szaknyelvi kifejezések használatának szabatossága, indokoltsága;
- a fogalmazás pontossága, az értekezés nyelvi és stiláris igényessége;
- nyelvhelyesség, helyesírás;
- az illusztrációs anyag adekvát mivolta, funkcionális használata, gazdagsága, esztétikai minősége;
- a bibliográfia valóságossága, indokoltsága; a formai követelmények teljesítése.

A diplomamunka témáját a szaktanszék, illetve a hallgató kezdeményezésére a látogatott szak tudományterületről jelölik ki.

A diplomamunka bírálóját a tanszékvezető jelöli ki.
MA szakzárás követelményei
A szakzáróvizsgára bocsátás feltétele az elfogadott diplomamunka, az előírt tanegységek elvégzése és a kötelező kreditmennyiség megszerzése. A szakzáróvizsga menete: A szakzáróvizsga két részből áll: – a diplomamunka megvédéséből   – művészettörténet tudománytörténete és módszerei.
A szakzáróvizsga értékelése: – A diplomamunkával kapcsolatban felmerülő szakmai kérdésekre adott válaszok   – Ezen kívül megadott szakirodalom alapján minden szakos hallgató számot ad a művészettörténet tudománytörténete és módszerei területén szerzett ismereteiből.   – A szakzáróvizsga eredménye a védés és a szóbeli vizsga jegyeinek számtani átlaga.
További információk a szakzáráshoz: tételsorok, szakirodalom a felkészüléshez:
Tételsor: Vasaritól Winckelmannig A Hegel-tradíciótól (Schnaase, Kugler) Springerig és Burckhardtig A bécsi iskola I.: stílustörténet (Riegl, Wickhoff) A bécsi iskola II.: szellemtörténet (Dvořák, Schlosser, Sedlmayr) Wölfflin alapfogalmai és a „művészettudomány” projektje Warburg és az antropológiai horizont Panofsky és az ikonológiai paradigma az angolszász művészettörténetben „New Art History” Belting és „a művészettörténet vége” A magyar művészettörténet-tudomány korszakai és nagy alakjai
Irodalomjegyzék: Marosi Ernő: <i>Bevezetés a művészettörténetbe művészettörténet szakos hallgatók számára.</i> Kézirat. Budapest, 1975. <i>Emlék márványból vagy homokkőből. Öt évszázad írásai a művészettörténet történetéből.</i> Válogatta, fordította és az előszót írta: Marosi Ernő. Művészet és elmélet. Budapest, 1976. – Marosi Ernő: Előszó, 9–114. – Két szöveg – Németh Lajos: <i>Törvény és kétely. A művészettörténet-tudomány önvizsgálata.</i> Budapest, 1992.

Belting, Hans: *A művészettörténet vége. Az első kiadás újragondolt változata – tíz év után.* Budapest, 2006.

A magyar művészettörténetírás programjai. Válogatás két évszázad írásaiból. Szerkesztette, a bevezetést és az utószót írta, valamint a kronológiai vázlatot összeállította Marosi Ernő. Budapest, 1999.

– Marosi Ernő: Utószó, 322–386.

– Két szöveg

–

„Emberk, és nem frakkok” *A magyar művészettörténet-írás nagy alakjai.* Tudománytörténeti esszégyűjtemény. I–V. Szerkesztette: Markója Csilla, Bardoly István. *Enigma*, Budapest, 2007–2010.

– Legalább két művészettörténetész-portré

Ujvári Péter: Giotto doktrínája, avagy miért lett a művészetnek elmélete. *A Magyar Nemzeti Galéria Évkönyve 1997–2001.* Budapest, 2002. 15–28.

A „Michelangelo”-paradigma a művészettörténetben: stílustörténet, ikonológia, hermeneutika.

Szöveggyűjtemény. Szerkesztette: Rényi András. *Enigma*, 33. szám, 2002.

– Bevezető, táblázat és két szöveg

Panofsky, Erwin: *A jelentés a vizuális művészetekben.* A tanulmányokat válogatta, szerkesztette, az utószót írta és a fordítást az eredetivel egybevetette: Beke László. Budapest, 1984.

– A művészettörténet viszonya a művészetelméletéhez, 122–149.

– A művészettörténet mint humanista tudomány, 262–283.

Gombrich, Ernst H.: A művészi haladás reneszánsz koncepciója és e gondolat utóélete. In: E. H. G.: *Reneszánsz tanulmányok.* A tanulmányokat válogatta: Zádor Anna. Budapest, 1985. 80–94.

Art History and its Methods. A Critical Anthology. Selection and commentary by Eric Fernie. London, 1995.

Introduction: A History of Methods. From Antiquity to the Renaissance: Piecemeal Beginnings; The Sixteenth and Seventeenth Centuries: Biographies; The Eighteenth Century: Cultural History, and the Cycle; The Nineteenth Century: Empiricism, Metaphysics and Cultural History; The Early Twentieth Century: Responses to Modernism; The Mid-Twentieth Century: Cumulative Variety; The Late Twentieth Century: New Art Histories; The Present: Versatility and Potential.

Kunstgeschichte. Eine Einführung. Hrsg. von Hans Belting, Heinrich Dilly, Wolfgang Kemp, Willibald Sauerländer, Martin Warnke. Berlin, 1986. Második, bővített kiadás, 2003.

– magyar fordítása:

https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0052_2A_1_1_einfuehrung/adatok.html

Legalább egy könyv kötelezően választható a következőkből. Azon belül egy min. 50 oldalas egység az érdeklődéstől függően + a könyv elő- vagy utószava

Idősebb Plinius: *Természetrész (XXXIII-XXXVII.) Az ásványokról és a művészetekről.* Budapest, 2001.

Vasari, Giorgio: *A legkiválóbb festők, szobrászok és építészek élete.* Válogatta, az előszót és az életrajzi bevezetőket írta és a képaláírásokat összeállította: Vayer Lajos. Budapest, 1978.

Winckelmann, Johann Joachim: *Művészeti írások*. Válogatta és az utószót írta: Tímár Árpád. Budapest, 1978.

Wölfflin, Heinrich: *Művészettörténeti alapfogalmak. A stílus fejlődésének problémája az újkori művészetben*. Budapest, 1969.

Riegl, Alois: *A későrómai iparművészet*. Budapest, 1989.
+ Radnóti Sándor: Későantik és modern, 228–248.

Riegl, Alois: *Művészettörténeti tanulmányok*. A tanulmányokat válogatta és az utószót írta: Beke László. Budapest, 1998.

Dvořák, Max: *A művészet szemlélete*. Válogatott tanulmányok. A tanulmányokat válogatta és a képeket összeállította, az utószót és a jegyzeteket írta: Radnóti Sándor. Budapest, 1980.
+ Radnóti Sándor: utószava. Lásd még in: Radnóti Sándor: „Tisztelt közönség, kulcsot te találj...” Budapest, 1990. 3 fejezet.

Warburg, Aby: *Pogány-antik jóslás Luther korából*. A kísérőtanulmányt írta és a fordítást az eredetivel egybevetette: Radnóti Sándor. Budapest, 1986.
+ Radnóti Sándor tanulmánya. Lásd még Radnóti Sándor: „Tisztelt közönség, kulcsot te találj...” Budapest, 1990. 4 fejezet.

MNHMOΣYNH. Aby M. Warburg válogatott tanulmányai. A kötetet szerkesztette: Széphelyi F. György. Budapest, 1995.

Panofsky, Erwin: *Idea. Adalékok a régebbi művészetelmélet fogalomtörténetéhez*. Budapest, 1998.

Radnóti Sándor: A vad befogadás. Erwin Panofsky kritikai méltatása művészetfilozófiai nézőpontból. In: Uő.: „Tisztelt közönség, kulcsot te találj...” Budapest, 1990. 5 fejezet.

Tolnay Károly: *Teremtő géniuszok. Van Eycktől Cézanne-ig*. Budapest, 1987.

Bialostocki, Jan: *Régi és új a művészettörténetben*. Budapest, 1982.

Bätschmann, Oskar: *Bevezetés a művészettörténeti hermeneutikába. Képek elemzése*. Budapest, 1998.

Antal Frigyes: *Stílustörténet – kortörténet*. Az utószót írta: Zádor Anna. Budapest, 1979.
(Mindenképpen: Megjegyzések a művészettörténet módszereiről, 7–19.)

Gombrich, Ernst – Eribon, Didier: *Miről szólnak a képek? Beszélgetések művészetről és tudományról*. Budapest, 1999.

A művészet vége? Szerkesztette: Pernecky Géza. Európa füzetek 1., Budapest, 1995.

Die ungarische Kunstgeschichte und die Wiener Schule 1846–1930. Collegium Hungaricum, Wien, 1983.

Ajánlott:

Marosi Ernő: Interdiszciplinaritás a művészettörténetben. *BUKSZ*, 1990. tavasz, 85–91.

Burke, Peter: A művészet társadalomtörténete vagy a képek története? *BUKSZ*, 1991. tél, 461–464.

Tóth Sándor: Olvasmányok múltról és jelenről. *BUKSZ*, 1995. tél, 428–441.

Warnke, Martin: A szolgálati viszonyok bemutatása. A művészettudomány politikai feladatai az avantgárd művészetlegenda múltán. *BUKSZ*, 1999. tavasz, 48–50.

Hornyik Sándor: A művészettörténet krízise és virágzása. *BUKSZ*, 2002. tavasz, 60–66.

Bredekamp, Horst: Mellőzött hagyomány? A művészettörténet mint képtudomány. *BUKSZ*, 2003. ősz, 253–258.

Az oklevél minősítése:

Az oklevél minősítését a diplomamunkára kapott és a szakzáróvizsgán megszerzett érdemjegyek számtani átlaga adja, egész számra kerekítve a HKR 84§ (6) alapján:

- kiváló, ha az átlag 5,00,
- jeles, ha az átlag: 4,51-4,99,
- jó, ha az átlag 3,51-4,50,
- közepes, ha az átlag 2,51-3,50,
- elégséges, ha az átlag 2,00-2,50.